

Програма дисципліни “Банківська система”

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи функціонування банківської системи: принципи побудови, функції та завдання

Тема 1. Еволюція банківської діяльності

Сутність банку з позиції його історичного розвитку. Період зародження банку і банківської системи. Розвиток банківської діяльності у Стародавній Греції. Банківська справа у Стародавньому Римі. Основні етапи розвитку банківської діяльності. Розвиток капіталістичної банківської справи. Банківська система при соціалізмі. Історія розвитку банківської діяльності в Україні. Умови переростання кредитора в банк. Характерні особливості банку як суб'єкта господарювання.

Тема 2. Сутність, принципи побудови та функції банківської системи

Економічна сутність поняття “банківська система” та підходи до її структуризації: інституційний підхід, правовий та організаційно-економічний. Основні цілі діяльності банківської системи. Умови функціонування банківської системи. Функції банківської системи як самостійної економічної структури. Характеристика емісійної функції банківської системи. Сутність трансформаційної функції. Виконання банківською системою стабілізаційної функції. Взаємодія банківської системи з іншими системними структурами. Типи банківських систем. Командно-адміністративна банківська система. Перехідна банківська система. Розвинута банківська система. Вплив банківської системи на економічний розвиток суспільства.

Тема 3. Організація і функціонування банківських систем зарубіжних країн

Банківські системи зарубіжних країн, особливості їх побудови та функціонування. Етапи еволюції банківської системи США. Сучасна структура банківської системи США. Банк Англії, його утворення, організація і управління, роль і функції. Етапи еволюції банківської системи Англії. Історичні передумови розвитку Європейської системи центральних банків. Становлення банківської системи Польщі. Розвиток банківської системи Угорщини. Характеристика членів Групи Світового банку, їх цілі та системні проекти для України. Сучасний стан інтеграції банківської системи України у світовий фінансовий простір.

Тема 4. Банківська система України

Формування банківської справи в Україні, основні етапи розвитку. Розбудова національної банківської системи та законодавче підґрунтя її формування. Вплив іноземного капіталу на банківський ринок України. Механізм забезпечення стабільності банків. Фінансова стійкість банківської системи. Статична фінансова стійкість банківської системи. Стратегічна фінансова стійкість банківської системи. Проблемні та кризові явища в банківській системі України. Класифікація сучасних банківських криз. Чинники виникнення банківської кризи та механізми їх впливу на банківську систему. Антикризові методи управління банківською системою країни. Стратегія розвитку банківської системи. Організація і управління безпекою в банківській системі.

Змістовний модуль 2. Загальні тенденції розвитку банківської системи у глобальному фінансовому просторі

Тема 5. Статус та основні напрями діяльності центрального банку

Призначення та створення центральних банків. Статус та форми функціонування центрального банку. Завдання центрального банку. Операції центральних банків. Активні операції центральних банків. Пасивні операції центральних банків. Центральний банк як аналітичний та інформаційно-статистичний центр банківської системи. Принципи організації та функціонування Національного банку України. Основні напрями діяльності центральних банків. Перспективи розвитку центрального банку.

Тема 6. Особливості створення та функціонування комерційних банків

Сутність, цілі та принципи діяльності комерційного банку в умовах ринкової економіки. Організація діяльності комерційного банку. Класифікація та принципи проведення банківських операцій. Операції банків по обслуговуванню платіжного обігу. Пасивні операції банків по залученню та запозиченню коштів. Активні операції банківських установ. Операції банків з цінними паперами. Операції банків в іноземній валюті. Механізм реалізації основних видів банківських послуг в сучасних умовах. Обслуговування

банками корпоративних суб'єктів економічного господарювання. Надання та реалізація банківських послуг приватним клієнтам.

Тема 7. Інноваційні технології в банківській діяльності

Сутність та класифікація банківських інновацій. Стратегія інноваційної діяльності як складова стратегічного управління комерційним банком. Аналіз продуктових інновацій та їх вплив на результати банківської діяльності. Оцінка технологічних, організаційно-управлінських та маркетингових інновацій банків. Інноваційна культура як елемент удосконалення діяльності банківської установи. Корпоративне управління в банківських установах. Основні принципи корпоративного управління. Напрями розвитку корпоративного управління у банку. Інформаційно-комунікаційні технології в банківській діяльності. Система дистанційного банківського обслуговування. Інтернет-банкінг.

Тема 8. Фінансовий моніторинг банківської діяльності

Поняття та структура системи фінансового моніторингу. Класифікація різновидів фінансового моніторингу. Взаємодія елементів системи фінансового моніторингу. Основні принципи системи фінансового моніторингу. Суб'єкти первинного фінансового моніторингу. Суб'єкти державного фінансового моніторингу. Напрями забезпечення якості фінансового моніторингу. Сутність та засоби легалізації доходів, отриманих злочинним шляхом та відмивання грошей. Система моніторингу фінансового стану банків у світовій практиці.

Тема 9. Реструктуризація банківської системи України в умовах глобалізації фінансових ринків

Сутність та економічний зміст поняття «реструктуризація». Основні цілі реструктуризації банківської системи. Форми та етапи проведення реструктуризації банківської системи. Характеристика цілей реорганізації комерційних банків. Стратегія реорганізації банківських установ. Зарубіжний досвід регулювання реорганізації та реструктуризації банківських установ. Напрями щодо вдосконалення процесів реорганізації та реструктуризації комерційних банків.